

de auteur 'zoo vol gal is dat al de rabarber die in een apothekers winckel zou kunnen gevonden werden niet machtigh is om die hem te kunnen afzetten'. Nu was Borstius misschien niet de auteur van de Consideratiën. Volgens weer een ander pamflet namelijk ³⁹⁾ zou de eerwaarde gezegd hebben: 'die mij kent sal die leugen niet geloven'. Maar zeker is wèl dat zijn zoon de boekverkoper veel orangistische 'lasterkladden' drukte en telkens vooraanstond in de acties om de krijgsraad en de schutterij tegen de zittende regeringsmeerderheid in het geweer te krijgen ⁴⁰⁾, zeker is ook dat zijn zwager, de koopman-haringreder Willem Bastiaensz. Schepers – weldra vroedschap en admiraal – een vooraanstaand lid was van de factieclientèle, een man ook die zich volgens beweringen van meer dan één zegsman niet ontzag tijdens het rumoer geld onder wijven en bootsgezellen te strooien ⁴¹⁾.

Tegen zulke achtergronden hoeft men zich ook niet te verbazen over het feit dat Wittiaanse acties in Rotterdam bij voorkeur aan arminianen, socinianen en dergelijke werden toegeschreven. De collegiant Oudaen heette de auteur van het befaamde Hollants Venesoen ⁴²⁾, de remonstrantse gebroeders Naeranus – één was drukker en boekverkoper – kwamen in de herfst onder arrest omdat men ze verdacht Wittiaanse pamfletten verspreid te hebben ⁴³⁾. Een remonstrantse diaken zou initiatiefnemer van het contrarekest tegen de wetsverzetten geweest zijn ⁴⁴⁾. En toen in augustus in een gereformeerde kerk baldadige vernielingen hadden plaatsgevonden ⁴⁵⁾ wist ieder in welke hoek de daders gezocht moesten worden, ook al vond men ze niet.

Het is jammer dat de tegenacties van Wittiaanse zijde in Rotterdam een al even weinig bezonnen, een al even weinig verheffende indruk maken als de orangistische. Natuurlijk, men hoonde het ambtsbejag in verzen:

Siet dees kalen Advocaat
Die van alle man gehaat
en nu daaglijks met 'er daat
tracht te komen in den Raat. . .
Hier siet gij een hoerejager
daar een vrome oostinjevaarder
draven, woelen alle daagh
met het schuytje na den Haagh. . .

Pamfletten als het 'Klaag liedt over het malitieuus desseyen van